

Doelstelling 3: Klimaatadaptatie

Stad en OCMW Lier

Paradeplein 2, bus 1

2500 LIER

NIS-code 12021

Burgemeester: Rik Verwaest

Algemeen Directeur: Katrijn Bosschaerts

Financieel Directeur: Bart Luyckx

Volgnummer Budgettair Journaal : 10105445

Omschrijving doelstelling

Omschrijving

Het realiseren van meer plaats voor groen en water door in te zetten op:

- Extra bomen op privaat en openbaar domein (niet in bosverband).
- Duurzaam bosbeheer en bosuitbreiding.
- Extra natuurgroenperken, natuurbehoud en biodiversiteit via beheer van de stadsvesten, inzaaien van bloemenweides (bijenhôtels) en natuurvriendelijk maaibeheer.
- Extra ontharding en wateropvang.
- Waterinfiltratie via het openleggen van publieke grachten (onderhoud van de waterinfrastructuur).

De voortgang van het klimaatadaptatiebeleid wordt opgevolgd via het Groenblauwpeil.be aan de hand van de volgende LEKP indicatoren te behalen tegen 2030:

- Eén boom extra per inwoner (niet in bosverband).
- Een halve meter extra haag of geveltuinbeplanting per inwoner .
- Eén extra natuurgroenperk (min 10 m²) per 1.000 inwoners .
- 1 m² ontharding per inwoner.
- 1 m³ per inwoner extra opvang van hemelwateropvang voor hergebruik, buffering en infiltratie .

De voortgang van het aantal hectaren extra bos wordt opgevolgd via de Bosteller.be. Dit betreft geen LEKP-indicator.

Doelstellingen

Meer plaats voor groen en water

Door het openbaar groen te onderhouden en bijkomend groen te voorzien, zet stad Lier verder in op het klimaatadaptief inrichten van het openbaar domein. Dit groenbeleid van de stad zit stevig ingebed in de algemene werking van de organisatie:

- Meer biodiversiteit willen we realiseren door minder te maaien dankzij een aangepast grasbeheer en bloemweides in te zaaien op het openbaar domein. Daarnaast loopt er een proefproject omtrent een nieuw bermbeheerplan. Stad Lier heeft een bermbeheerplan laten opstellen door de dienst Duurzaam Milieu- en Natuurbeleid, Team Studie Natuur en Landschap van de Provincie Antwerpen. Daarin worden aangepaste maaidata of bijkomende maatregelen opgenomen die de natuur in en rond specifieke bermen nog meer kansen geven. Deze afwijkingen worden goedgekeurd door het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB).

- Hoewel het aantal bijkomende bomen in bosverband niet meetelt voor een LEKP-verbetering, vestigen we toch graag de aandacht op onze inspanningen op het vlak van bosuitbreiding samen met een duurzaam bosbeheer. Bosuitbreiding wordt gerealiseerd in samenwerking met de Bosgroep Antwerpse Gordel. Om deze voortuitgang te monitoren werd een bijkomende statistiek toegevoegd aan het rapport op basis van de Bosteller.be.
- Het project Landschapspark Pallieterland: dit gebied genaamd 'de nieuwe achtertuin van Lier' werd heringericht met extra bomen en houtkanten. Het heeft potentieel tot verdere natuurontwikkeling en naar de toekomst toe kan er aansluiting gevonden worden met andere natuurgebieden in de omgeving. In dat opzicht bekijkt de dienst Vastgoed in welke mate percelen door de stad kunnen aangeworven worden. Dit alles onder impuls van het inwerkingtreden van het GRUP Benedennete.

Een bijkomend aspect van het openbaar domein, betreft het onderhoud van de waterinfrastructuur. In samenwerking met het studiebureau Evolta Engineers NV en volgens de CIW-methodiek werd het Basishemelwaterplan opgemaakt. Voor 4 deelgebieden met de hoogste prioriteit (met lokale wateroverlast/problematiek) werd inmiddels in samenwerking met AQUAFIN detailhemelwaterplannen voorzien. Vanaf 2026 wordt het detailhemelwaterplan en -droogteplan verder uitgewerkt.

We proberen in ieder geval het goede voorbeeld te geven en zetten daarnaast in op het sensibiliseren van de burger om meer groen (en wateropvang) te voorzien op het privédomein. We vermelden de volgende acties:

- Aanplant van nieuwe bomen en struiken op privédomein: in 2021 werd een eerste Boomplantactie georganiseerd en deze werd 2024 herhaald.
- Een klimaatvriendelijke voortuin aanleggen:
  - Bij de aanleg van nieuwe straten promoten we de aanleg van een geveltuin via de opstart van een participatieproject. De aannemer voorziet bij de aanleg van de hernieuwde straat een plantvak en de stad voorziet klimplanten wanneer een minimum aantal inwoners deelneemt.
  - Elke inwoner kan ook altijd individueel een aanvraag indienen om een geveltuin aan te leggen.

Volledigheidshalve verwijzen we naar onze lopende projecten inzake klimaatadaptatie. Deze projecten zijn in een ontwikkelingsfase, maar zullen gaandeweg bij de concrete uitwerking en uitvoering ervan de beleidsvisie inzake klimaatadaptatie meer en meer vorm geven. Een korte opsomming:

- Het project Veerkrachtig Koningshooikt is een samenwerking tussen stad Lier, Provincie Antwerpen en RURANT vzw en speelt in op de noden waar dorpen vandaag de dag mee te maken krijgen: minder sociale cohesie, mobiliteit, vergrijzing, klimaat, minder voorzieningen,... Na het afronden van een analyse-en visiefase (in de vorm van een analyse-en visiedocument), werd er in 2023 overgegaan tot klimaatadaptatieve actie: de omgeving rond de kerk en de parking De Laag in de dorpskern werd onthard en vergroend. Voor de komende jaren onderzoekt de Bleu Deal coördinator van Regionaal Landschap Rivierenland de opportuniteit van klimaatadaptatieve projecten in het buitengebied door verder aan te knopen met het project Veerkrachtig Koningshooikt.

- Stad Lier heeft in 2023 deelgenomen aan het onthardingstraject van de Provincie Antwerpen ism Breekijzer VZW en Trage Wegen, genaamd 'Gemeentewegen onder de loep'. Het traject wil aanzetten tot actie, het bestond uit verschillende werksessies en een fietsexpeditie. Met heel wat vooropgestelde plannen en ambities als resultaat. Eind 2023 keurde het college van burgemeester en schepenen de engagementsverklaring van het Onthardingstraject 'Gemeentewegen onder de loep' goed. Dankzij deze engagementsverklaring zet stad Lier ook in 2024 verder in op de doorwerking van de onthardingsreflex binnen de organisatie dankzij de deelname aan de volgende projecten:
  - Ruimte ronde de kolk: enkele hoge schoolstudenten werden geïnspireerd door onze deelname aan dit traject en selecteerden de wijk Zevenbergen. Ze bezorgden stad Lier een onthardingsplan voor de wijk. We gaan op zoek naar middelen en kennis om dit project concreet vorm te geven. In samenwerking met IGEMO werd de wijk Zevenbergen geselecteerd voor deelname aan het INTERREG project 'Uitbreuk Doorbraak'.
  - Via de deelname aan de Greendeal Tuinstraten in 2024, werkt stad Lier verder aan een onthardingsstrategie en bereiden we concrete onthardingsprojecten voor.
- Project van de Sint-Gummarussite: het Team Vlaamse Bouwmeester werd aangesteld ter begeleiding van de studieopdracht voor de herontwikkeling van de St.-Gummarussite. Binnen de ontwerpbeurt moeten verschillende aspecten bekeken worden :
  - Maximale ontharding en noodzakelijke buffering en infiltratie van regenwater.
  - Kwalitatief hoogwaardige groene omgeving rondom de kerk en verbinding maken met omliggende groen/blauwe zones.
  - Onderzoek naar de mogelijkheid tot de realisatie van een BEO-veld (geothermie), zodat het verwarmen van de kerk op gas (deels) kan omgezet worden naar warmtepomp.
  - H.-Geesthuis (deel van de site): vernieuwen en optimaliseren van de technieken: geothermie, warmtepompen, zonnepanelen, recuperatie regenwater en aquathermie op de Binnennete.

Het aanbestedingsdossier werd in 2025 verder uitgewerkt op basis van de afgeronde vooronderzoeken. Publicatie is voorzien begin 2026. De start van de werken is gepland in maart 2027, met een voorziene afronding tegen 2029.
- Het project Volmolenstraat (heraanleg van Werf, Bril , Kattenstraat, Kloostestraat en Volmolenstraat: we onderzoeken de realisatie van een stadvernieuwingsproject met als belangrijke pijlers de maximale mogelijkheid tot vergroening, ontharding en extra wateropvang in stedelijke omgeving.

- Het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Lier (2003) is verouderd. Ondertussen is er heel wat in de wereld veranderd. Nieuwe thema's duiken op zoals bijvoorbeeld klimaat, demografie, mobiliteit, ongelijkheid en armoede. Dergelijke vraagstukken zijn weinig of niet behandeld in het structuurplan van 2003. Vandaar dat de stad beslist heeft om een nieuw beleidsdocument op te stellen: het beleidsplan ruimte Lier. Het ruimtelijk beleidsplan zal een strategische visie bepalen op de gewenste, toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van onze stad. Samen met deze strategische visie worden de volgende operationele beleidskaders opgemaakt: ruimte voor ondernemen, stad en dorp, ring en omgeving, recreatieve voorzieningen, open ruimte en groenblauwe netwerken. Deze beleidskaders doen concrete uitspraken over hoe de langetermijnvisie gerealiseerd kan worden en ze bevatten concrete acties. Voor de realisatie van LEKP doelstellingen, zijn de volgende thema's van het Beleidsplan Ruimte Lier relevant: 'Ring en omgeving' en 'Groenblauwe netwerken'.
- Indicatoren

Doelstelling 3: Bomen

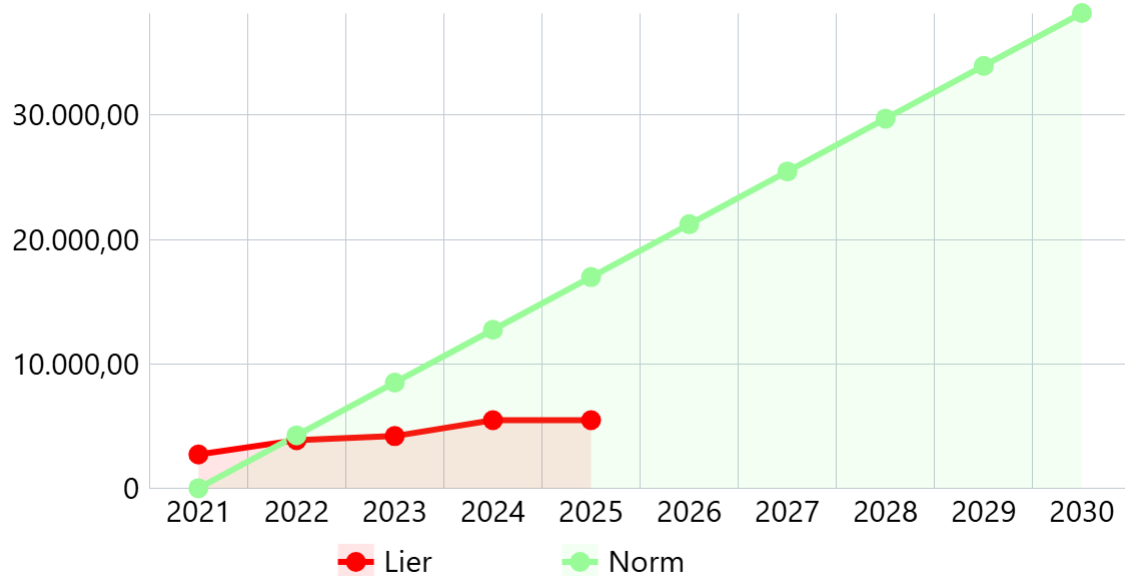
Omschrijving

Binnen deze doelstelling tellen nieuw aangeplante bomen op zowel privé- als publiek domein. Bomen die geplant zijn in een bos (bos is een oppervlakte met bomen van minimaal 10 meter op 10 meter) of door compensatieregels tellen niet mee.

Hoe verzamelt het Pactportaal de data voor deze doelstelling?

Lokale besturen kunnen aan hun burgers, bedrijven en verenigingen vragen om zelf de bomen op hun privédomein aan te geven. Zelf kunnen de gemeenten bomen op publiek domein invoeren. Lokale besturen en burgers kunnen die bomen aangeven en corrigeren op de online toepassing:

groenblauwpeil.be (GBP), die voor iedereen toegankelijk is. Het GBP verzamelt deze data en geeft ze door aan het Pactportaal.

Bron: Pactportaal via Groenblauwpeil.be

Doelstelling 3: Natuurgroenperken

Omschrijving

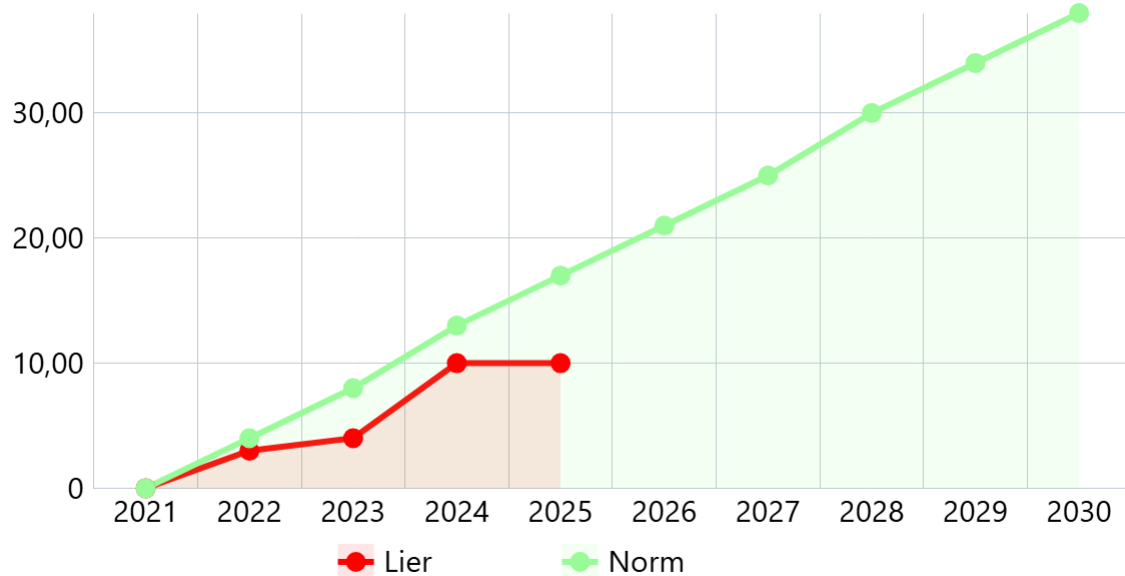
Natuurgroenperken verminderen de CO₂ in de lucht, bevorderen de biodiversiteit en houden de opgeslagen koolstof vast in de bodem. Vandaag zijn er veel perceeltjes, parkjes en perkjes met kort gemaaid gras en eventueel wat perkplantjes. Door te zorgen dat je minder maait en er bijvoorbeeld veldbloemen of specifieke planten groeien, kan je hier kleine oerwoudjes voor biodiversiteit van maken. Dit drieluik aan klimaatvoordelen bezorgt het LEKP genoeg redenen om lokale besturen aan te zetten om extra natuurgroenperken te planten. Het LEKP wil 1 natuurgroenperk (van minstens 10m²) extra per 1000 inwoners vanaf 2021 tegen 2030.

Voor Lier betekent dit 37 extra natuurgroenperken (van minstens 10 m²) tegen 2030.

Hoe verzamelt het Pactportaal de data voor deze doelstelling?

Lokale besturen kunnen aan hun burgers, bedrijven en verenigingen vragen om zelf de natuurgroenperken op hun privé domein aan te geven. Zelf kunnen de gemeenten natuurgroenperken op publiek domein invoeren, wat wordt gemeten in oppervlakte. De natuurgroenperken kunnen de lokale besturen en burgers aangeven en corrigeren op de online

toepassing: groenblauwpeil.be (GBP). Het GBP verzamelt deze data en geeft ze door aan het Pactportaal.

Bron: Pactportaal via Groenblauwpeil.be

Doelstelling 3: Hemelwateropvang

Omschrijving

In Vlaanderen is er een tekort aan water in de bodem. België staat op de 23ste plaats (bron: de waterstressindex) van landen met een hoge waterschaarste, ook al regent het veel in België en in Vlaanderen. Het probleem is dat de bodem in Vlaanderen het water niet lang genoeg vasthoudt. Door meer hemelwater te hergebruiken en een langzamere wateropname in de grond te realiseren, verminderen we het watertekort in Vlaanderen. Het LEKP wil de steden en gemeenten aanzetten tot 1 m³ extra opvang van hemelwateropvang voor hergebruik, buffering en infiltratie per inwoner vanaf 2021 t.e.m. 2030.

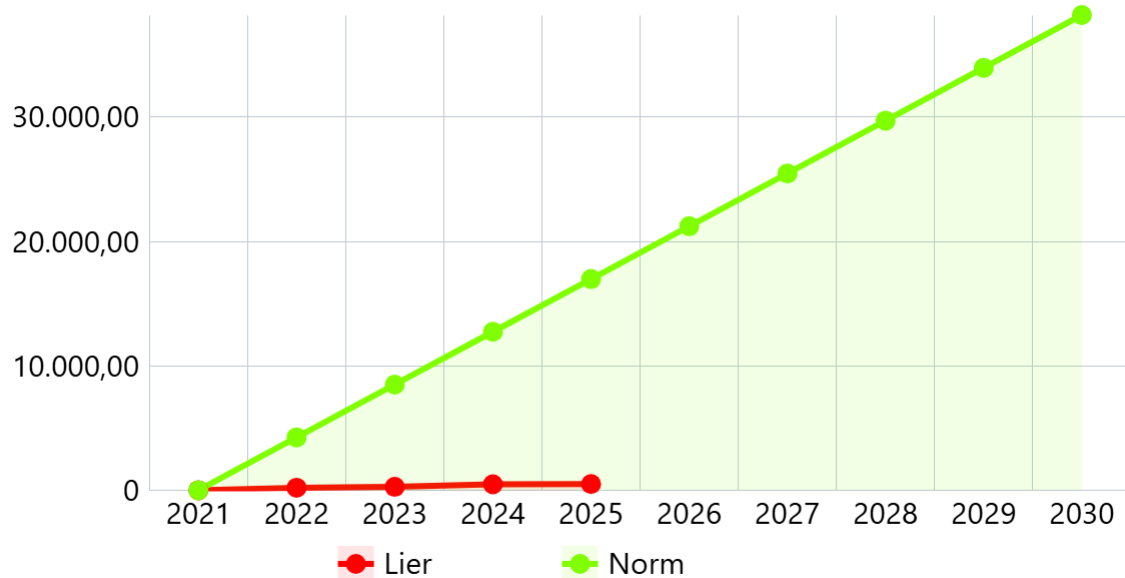
Voor Lier betekent dit 37.909 m³ extra hemelwateropvang tegen 2030.

Het LEKP specificeert met deze doelstelling: de netto-toename van hemelwateropvang voor hergebruik, buffering en infiltratie binnen de huidige bebouwde omgeving. Deze extra opvang kan de vorm aannemen van infiltratie- of buffervoorzieningen. Opvang of infiltratie in nieuwe verkavelingsbuurten (verplichtingen zoals de uitvoering van gewestelijke stedenbouwkundige verordening of opgelegde lasten binnen verkaveling) telt hier niet mee.

Hoe verzamelt het Pactportaal de data voor deze doelstelling?

Lokale besturen kunnen aan hun burgers, bedrijven en verenigingen vragen om zelf de opvang van hemelwater op hun privédomein aan te geven. Zelf kunnen de gemeenten hemelwateropvang op publiek domein invoeren. De opvang van hemelwater kunnen de lokale besturen en burgers

aangeven of corrigeren op de online toepassing: groenblauwpeil.be (GBP). Het GBP verzamelt de data en geeft ze door aan het Pactportaal.

Bron: Pactportaal via Groenblauwpeil.be

Doelstelling 3: Hagen en Geveltuinbeplanting

Omschrijving

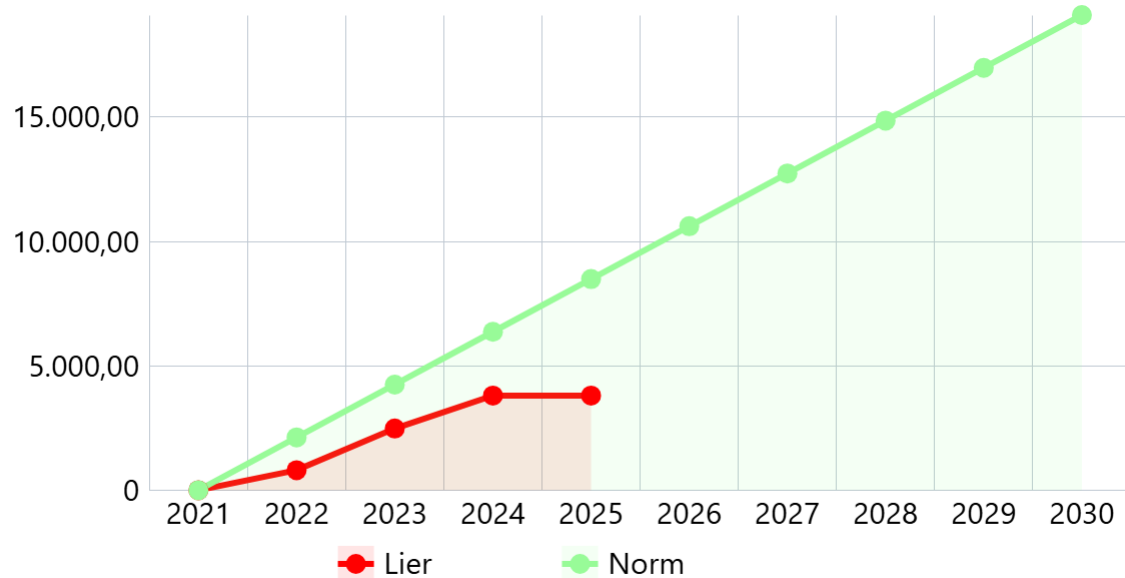
Hagen en gevelbeplanting verminderen de CO₂ in de lucht, zorgen voor verkoeling in de zomer en houden de opgeslagen koolstof vast in de bodem. Dit drieluik aan klimaatvoordelen bezorgt het LEKP genoeg redenen om lokale besturen aan te zetten om extra hagen en gevelbeplanting te planten. Het LEKP wil 0,5 meter geveltuin of haag per inwoner extra vanaf 2021 tegen 2030.

Voor Lier betekent dit 18.954 meter extra haag of geveltuinbeplanting tegen 2030.

Hoe verzamelt het Pactportaal de data voor deze doelstelling?

Lokale besturen kunnen aan hun burgers, bedrijven en verenigingen vragen om zelf de hagen en gevelbeplanting op hun privé domein aan te geven. Zelf kunnen de gemeenten hagen en/of geveltuinen op publiek domein invoeren per extra meter. De hagen en geveltuinen kunnen de lokale

besturen en burgers aangeven en corrigeren op de online toepassing: groenblauwpeil.be (GBP), die voor iedereen toegankelijk is. Het GBP verzamelt deze data en geeft ze door aan het Pactportaal.

Bron: Pactportaal via Groenblauwpeil.be

Doelstelling 3: Ontharding

Omschrijving

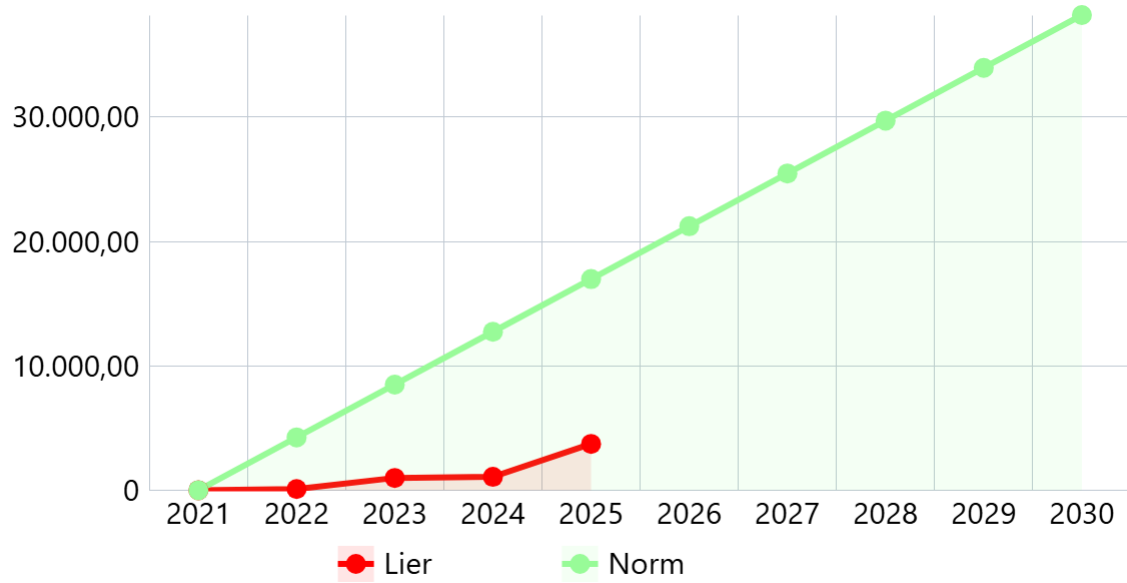
Vlaanderen is een van de meest verharde gebieden in Europa. Een verhard bodemoppervlak houdt de warme temperatuur vast in steden en gemeenten, neemt geen water op waardoor het risico op overstroming vergroot, en vermindert de kans op biodiversiteit in Vlaanderen. De ontharding van de bodem is een win-winsituatie voor mens en klimaat. Door de ontharding zal de bodem meer water en hitte verwerken en kan de biodiversiteit vergroten. Om de ontharding in Vlaanderen te promoten wil het LEKP 1 m² ontharding per inwoner vanaf 2021 t.e.m. 2030.

Voor Lier betekent dit 37.909 m² ontharding tegen 2030.

Hoe verzamelt het Pactportaal de data voor deze doelstelling?

Lokale besturen kunnen aan hun burgers, bedrijven en verenigingen vragen om zelf de ontharding op hun privé domein aan te geven. Zelf kunnen de gemeenten ontharding op publiek domein invoeren. De ontharde bodem kunnen de lokale besturen en burgers aangeven of corrigeren op de online

toepassing: groenblauwpeil.be (GBP). Het GBP verzamelt deze data en geeft ze door aan het Pactportaal.

Bron: Pactportaal via Groenblauwpeil.be

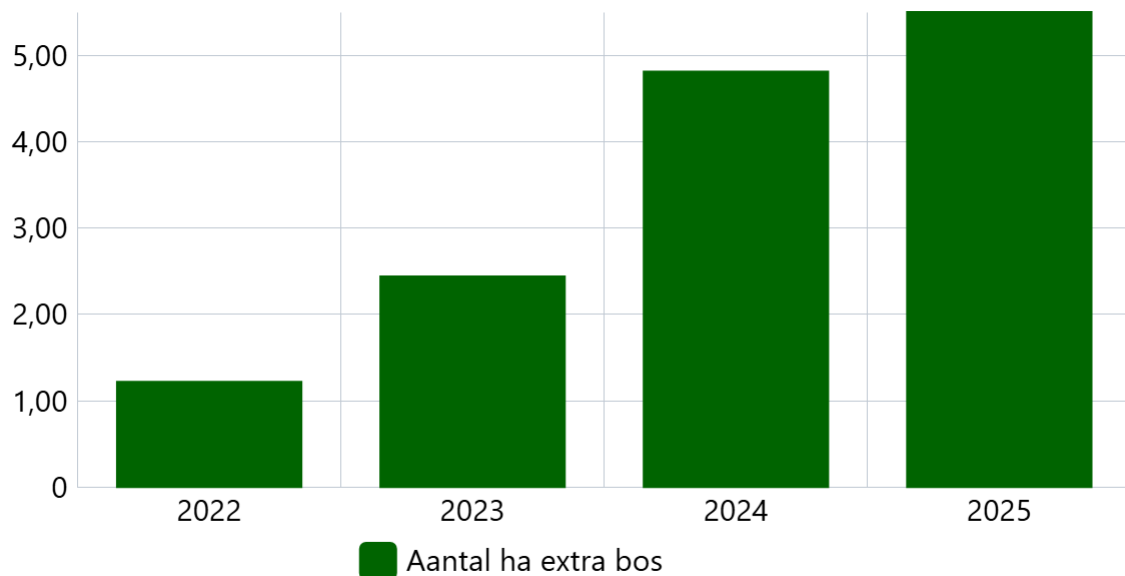
Doelstelling 3: Bos

Omschrijving

Het cumulatief aantal hectaren bos (nieuw bos en compensatiebos) aangeplant door Stad & OCMW Lier & derden ten opzichte van 2021 (referentiejaar).

De cijfergegevens worden jaarlijks verzameld van de Bosteller.be.

Opmerking: betreft GEEN LEKP indicator, maar omdat Lier inzet op de aanplant van extra bos, willen we deze in de rapportage van het Klimaatactieplan 2.0 bijkomend opnemen.

Bron: Bosteller.be

BBC-acties gekoppeld aan het klimaatactieplan 2.0

- 01/01/KAP/03/12 Verdere uitwerking en uitvoering klimaatplan

Lier werkt het klimaatplan verder uit en voert het plan uit.

Stand van zaken (status)

Stand van zaken (toelichting)

Met betrekking tot doelstelling 2: Draagvlak voor hernieuwbare energie verhogen - Energietransitie

- Start warmteanalyse voor een Warm Lier werd in 2023 opgemaakt in samenwerking met de provincie Antwerpen en Transition Stories BV. Aan de hand van een verkennende warmteanalyse heeft stad Lier de strategische krachtlijnen voor de realisatie van een warmte(beleids)plan uitgetekend.

- In 2024 stelde Stad Lier vervolgens het studiebureau Ingenium aan om een masterplan op te maken voor een potentieel warmtenet in of rond het stadscentrum. Het eerste onderdeel van deze studie betreft het in kaart gebracht van potentiële duurzame warmtebronnen geschikt voor collectieve verwarming. In het tweede onderdeel worden de verbruiksgegevens van de belangrijkste warmtevragers in de omgeving van de stad, die mogelijks een rol kunnen spelen in een toekomstig stadsbreed warmtenet, opgevraagd. Stap 1 en 2 resulteert in de opmaak van een 'warmtecluster(s)' (zogenaamde warmtezoneringskaart) waarbij meerdere gebouwen of een site gekoppeld kunnen worden aan een nabijgelegen interessante warmtebron. Grote warmtevragers spelen een cruciale rol in een warmtenet, zonder warmtevragers kan er immers geen warmtenet gerealiseerd worden.
- In 2025 maakt stad Lier een warmteplan op in samenwerking met de Provincie Antwerpen en Transition Stories BV. Deze partners ondersteunen stad Lier bij het ontwikkelen van een op maat gemaakt warmteplan dat concrete handvaten biedt om de warmtetransitie binnen stad Lier te versnellen.

Met betrekking tot doelstelling 3: Meer plaats voor groen en water - Klimaatadaptatie

- Stad Lier werd in geselecteerd voor de deelname aan het onthardingstraject van de provincie Antwerpen samen met Breekijzer vzw en Trage Wegen vzw, genaamd 'Gemeentewegen onder de loep'. Het traject startte in maart 2023 en eindigde in het najaar van 2023. Er vonden een aantal werksessies plaats en een fietsexpeditie maakte het abstracte concreet. Het traject eindigde met de ondertekening van een engagementsverklaring door stad Lier. Deze verklaring behelst concrete acties voor de verdere doorwerking van de onthardingsreflex binnen de organisatie. Enkele hoge schoolstudenten werden geïnspireerd door onze deelname aan dit traject en selecteerden de wijk Zevenbergen in kader van hun onderzoeksproject 'Ruimte rond de kolk' en bezorgden stad Lier een onthardingsplan voor de wijk. Via de deelname aan de Greendeal Tuinstraten in 2024, werkt stad Lier verder aan een onthardingsstrategie en bereiden we concrete onthardingsprojecten voor. De opportuniteiten van wijk Zevenbergen werden opgepikt door IGEMO en werd als onthardingsproject geselecteerd voor deelname aan het Europees subsidieproject Interreg Vlaanderen-Nederland 'Uitbreek Doorbraak'. Het project zal in de loop van 2025 concreter worden. De realisatie ervan wordt voorzien in de loop van 2026.
- Ook de burger wordt gestimuleerd om over te gaan tot ontharding. Daarvoor neemt stad Lier sinds 2023 jaarlijks deel aan het Vlaams Kampioenschap Tegelwippen. De technische dienst voorziet een Tegeltaxi, zodat burgers bij hun ontharingsinitiatief ondersteund worden door het ophalen van de uitgebroken tegels aan huis.

Met betrekking tot doelstelling 4: Klimaatrobuust wonen

- Het SUPRA-project eindigde in 2024: het Energieloket Stekr stelde 5 renovatiecoaches ter beschikking voor het volledig ontzorgen van individuele renovatietrajecten van A-Z: de start met een energiescan, om vervolgens een stappenplan op te maken voor de renovatie en tot slot het geven van advies bij het vergelijken van offertes. Het resultaat was geslaagd: in totaal werden 181 collectieve energiebesparende renovaties gerealiseerd over een looptijd van 3 jaar. In 2025-2026 wordt in verlengde van het SUPRA-project door het Energieloket Stekr de Mijn Verbouwbegeleiding opengesteld voor alle Lierse inwoners, ongeacht het inkomen.

- In 2024 organiseerde stad Lier een Klimaattafel voor de tuinwijk Pallieter. De inwoners van de wijk werden aangeschreven om deel te nemen aan het Thermoscanproject van het energieloket Stekr. Na afloop van het project ontvingen de deelnemers een thermoscan-analyse van hun woning en werden zij persoonlijk op de hoogte gebracht van de mogelijkheid tot een samenaankoop van hoogrendementsglas .
- Stad Lier maakte in 2025 in samenwerking met Klimaatwerf vzw een lokale renovatiestrategie op. Het verminderen van de CO2-uitstoot van de huishoudens is een belangrijke doelstelling van het Klimaatactieplan 2.0. Via deze studie onderzoekt stad Lier samen met Klimaatwerf vzw welke wijken in aanmerking komen voor de opstart van een collectieve wijkrenovatie.
- De e-catalogus van Natuurbuur is permanent raadpleegbaar op de website van stad Lier. Op regelmatige basis wordt de e-catalogus geactualiseerd met nieuwe acties en gepromoot rekening houdend met de meest effectieve acties per seizoen of acties die het hele jaar door kunnen opgestart worden.
- Samen met het Energiehuis Stekr werd een groepsaankoop van regenwatertonnen georganiseerd. Er werden in de loop van 2025 drie aankoopmomenten voorzien. In totaal werden er 48 tonnen verkocht, goed voor een extra hemelwateropvang van 17,48 m³.
- De samenwerking met Groene Gevels vzw werd opgestart in 2023: om het straatbeeld te vergroenen werd een participatieproject uitgestippeld met de volgende fasen :
  - het plaatsen van een demomuur aan de stedelijke bibliotheek
  - een infosessie over het hoe en wat van een geveltuin
  - een workshop voor het maken van een plantvak voor de aanleg van een geveltuin
  - een participatiemoment voor het installeren van een klimhulp door Groene Gevels vzw

Met betrekking tot doelstelling 5: Klimaatbewust leven en ondernemen

Om het klimaatbewust leven en ondernemen in Lier te stimuleren vervult stad Lier een verbindingsrol.

- Voor het scholenproject 2Impresz van IGEMO werden 3 scholen geselecteerd voor de opstart tijdens het schooljaar 2023-2024. De kennis van dit project wordt bovendien gedeeld met alle scholen via een digitale nieuwsbrief.
- We motiveren scholen om hun speelplaats te ontharden en te vergroenen zoals bijvoorbeeld deel te nemen aan de projectenoproepen van de provincie Antwerpen (Groene Oase) en het Agentschap voor Natuur en Bos (Natuur in je school).

- Ook voor ondernemers kan de stad een verbindende rol vervullen. De interesse van vzw Duwijck om een energiegemeenschap op te richten werd opgepikt. Dankzij de ondersteuning van de POM Antwerpen en Zuidtrant is de energiegemeenschap vzw Duwijck sinds 2025 een feit. Via de energiegemeenschap worden deelnemers geïnformeerd en betrokken bij collectieve initiatieven inzake energietransitie. Bovendien wordt er advies gegeven om individuele maatregelen te nemen inzake energiebesparing en het overschakelen op hernieuwbare energie. Via het energiedelen kan overtollige stroom gedeeld worden met of ontvangen worden van de deelnemers aan een voordelig tarief. Ook stad Lier heeft de beslissing genomen om deel te nemen aan de Energiegemeenschap Duwijck. De stad kan kiezen welke gebouwen er mee worden opgenomen in de energiegemeenschap om energie te delen. Hoe meer partners er deelnemen aan een energiegemeenschap, hoe meer voordelen dit kan opleveren op het vlak van energiewinsten en dus uitgespaarde energiekosten.
- 01/04/KAP/03/03 Onderhoud van en investering in openbaar groen

Lier onderhoudt haar groene ruimten en investeert in de aanleg van openbaar groen.

Stand van zaken (status)

Stand van zaken (toelichting)

Het vooropgestelde resultaat zal kunnen gehaald worden.

- Een erfgoedbeheersplan is opgemaakt en goedgekeurd voor Omleidingskanaal van de Nete en de wandeling, de stadsvesten en de witte paardekastanjes van de Van Boeckellaan. Het is een visiedocument en een middel om het beheer te faciliteren met als doel het beschermde erfgoed te behouden en te herwaarderen. Het plan heeft een looptijd van 24 jaar (2020 - 2044).
  - 2021 : renoveren van de verharding op de stadsvesten
  - 2022 : rooien en aanplanten bomen Davids- en Begijnenvest
  - 2023 : rooien en aanplanten bomen, aanplant bosplantsoen, bescherming van oude bomen en afsluiten van sluiptwegen op de A. Bergmann- en Spuivest
- Een beheerplan is opgemaakt voor de omvorming begraafplaats Kloosterheide naar een parkbegraafplaats. Het doel is om een gevarieerde beplanting te creëren die niet enkel de begraafplaats kleur geeft, maar die ook een ecologische meerwaarde zal hebben. Hoofdpaden blijven verhard, ondergeschikte paden zullen duidelijk gemaakt worden door het gebruik van een wisselwerking tussen intensief en extensief gazon. Tevens is de gefaseerde aanleg van een herdenkingsbos (2021 - 2023) voorzien. Hiervoor werd een beplantingsplan en ontwerp voor bebossing opgemaakt.
  - Fase 1 (2021) : aanplant bomen, bosplantsoen en heesters als aanvulling in het bestaande bos (zijde Marnixdreef) en nabij het beheerdersgebouw
  - Fase 2 (2022) : uitbreiding herdenkingsbos aan de zijkant van de begraafplaats. Het vervangen van de coniferendreef en het vervangen van de berken is voorzien in najaar 2022

- Fase 3 (2023) : aanplant taxus langs het hoofdpad, aanplant wintergroene hagen nabij strooiweide en stalen klimplantrek aan groetruimte
- Omvormen groenstroken Fruithoflaan en omliggende straten : gefaseerd rooien en vervangen van de moereseiken en herstellen van de voetpaden en opritten.
  - Fase 1 (2018) : Fruithoflaan en Tarwelaan
  - Fase 2 (2021) : Fruithoflaan (deel 2)
  - Fase 3 (2022) : Haverlaan en Boekweitlaan
- 7/03/2022 : in navolging van de actie 'Maai Mei Niet' beslist het college van burgemeester en schepenen het maaibeleid aan te passen. Op verschillende locaties, zowel binnen de stadsvesten als erbuiten, wordt overgeschakeld naar extensief grasbeheer.
- In kader van ontharding en vergroening worden verschillende acties genomen :
  - herinrichting Pallieterdriehoek
  - aanplant bloemenweides
  - aanleg tegeltuinen
  - vergroenen parking De Laag : ontharden van een deel van de parkeerplaatsen, aanplanten van bomen en inzaaien met een bloemrijk grasmengsel (2023)
  - heraanleg omgeving kerk Koningshooikt : vervangen grindpad door gras, rooien bomen (in slechte staat) en heraanplant bomen, inzaaien gras en aanplant haag (2023)
  - Krokuslaan : rooien van 23 bomen en planten van 27 bomen (2023)
- De boskansenkaart geeft een overzicht van de mogelijk te bebossen percelen. Er zijn 5 percelen (3 locaties), in eigendom van OCMW Lier, die in aanmerking komen op op korte termijn bebost te worden. De Bosgroep biedt ondersteuning bij de bosuitbreiding en de gemeenteraad heeft hiervoor een samenwerkingsovereenkomst goedgekeurd (zitting 27/03/2023). De beplanting bestaat uit een diversiteit aan inheemse boomsoorten. Voor de bosranden is er gekozen voor een mengeling van divers bosgoed. De percelen worden bebost in winterseizoen 2023 -2024 :
  - Mechelsesteenweg
  - Fort van Lier
  - Lachenen
- In het nieuwe meerjarenplan wordt blijvend ingezet op investeringen in openbaar groen en het blauwgroen netwerk. Visies zullen uitgewerkt worden om een helder kader te bekomen rond ontharding en vergroening.

- 01/04/KAP/03/04 Onderhoud waterinfrastructuur

Lier onderhoudt haar waterinfrastructuur.

Stand van zaken (status)

Stand van zaken (toelichting)

Het vooropgestelde resultaat zal kunnen gehaald worden.

1. Door het team Studie Natuur en Landschap van de dienst duurzaam milieu- en natuurbeleid van de provincie Antwerpen is een bermbeheerplan opgemaakt. Het college van burgemeester en schepenen heeft in zitting van 19/4/2022 hiervan kennis genomen. Het bermbeheerplan bevat een inventaris en een ecologisch maaiadvies per beheereenheid. Het omvat 101 straten en zijstraten op grondgebied Lier (ongeveer 95km straatlengte). Tot en met 2022 werden de bermen in eigen beheer gemaaid. Omwille van de hogere eisen die gesteld worden aan het bermbeheer en de specifieke kennis en materiaal dat daarvoor nodig is, wordt deze taak vanaf 2023 uitbesteed.

Op 2/02/2023 werd een afwijking op het bermbesluit gevraagd aan ANB voor 40 straten die volgens het bermbeheerplan vanaf 15 mei zouden moeten worden gemaaid.

In zitting van 13/03/2023 heeft het college van burgemeester en schepenen kennis genomen van de goedkeuring van deze afwijking. Deze is geldig voor de periode 2023 - 2028.

2. In zitting van 31/1/2022 heeft de gemeenteraad het basishemelwaterplan, opgemaakt door studiebureau Evolta Engineers nv, goedgekeurd. Via een hemelwaterplan wordt vorm gegeven aan een integrale, gedragen en gebiedsdekkende visie op het hele watersysteem (grondwater, oppervlaktewater en hemelwater) in de stad. Het hemelwaterplan dient nog wel aangepast te worden aan de nieuwe blauwdruk voor opmaak van een hemelwater- en droogteplan van het CIW tegen 2027. Momenteel ontbreekt o.a. het droogte aspect in ons basishemelwaterplan.

De volgende algemene werkpunten zijn voor het volledige grondgebied van Lier van toepassing :

- langsgrachten langs R16 projectmatig afkoppelen en optimaal benutten voor infiltratie en buffering
- bijkomende publieke grachten creëren voor extra infiltratie en buffering
- aangepaste communicatie en participatie met de burgers en het gebruik van incentives
- blijvend inzetten op goed waterbeleid waar ontharden en afkoppelen twee focuspunten zullen zijn
- verankering van de principes van het hemelwaterplan in het beleid en bij stakeholders (buurgemeenten, Aquafin,...)

3. In zitting van 21/12/2020 heeft het college van burgemeester en schepenen de opdracht gegeven aan Aquafin om een detailhemelwaterplan te laten opmaken voor 4 deelgebieden :

- deelgebied 1A en 1B : bovengebied Lisperloop : omgeving R16 en Lisp

- deelgebied 3 : westen centrum : Donkloop, Boomlaarloop, deel wijk Zevenbergen
- deelgebied 7 : Oost : Maasfortbeek, Berlaarse Laak
- deelgebied 13 : centrum Koningshooikt : bovenloop Itterbeek, Soeteweide, Holbeek

Na uitwerking van deze 4 meest prioritaire deelgebieden werd de opdracht van Aquafin on hold gezet, gezien de link met het beleidsplan ruimte dat in opmaak is.

4. In zitting van 17/12/2018 heeft de gemeenteraad goedkeuring gehecht aan de RioTotaalDienstverleningsovereenkomst (RTD) inzake de uitbouw en beheer van gemeentelijke afvalwaterzuiveringsinfrastructuur met Aquafin. Binnen deze RTD doet Lier beroep op Aquafin voor :

- asset management
- GIS-databeheer
- grotere rioolherstellingen

In zitting van 26/9/2022 heeft de gemeenteraad de 'overeenkomst tussen Pidpa o.v. en de stad Lier betreffende het verlenen door de gemeente van een gebruiksrecht en de regeling van de wederzijdse rechten en verplichtingen in verband met de uitbreiding van de opdracht gegeven aan Pidpa in het kader van de implementatie van het Project HidroSan' goedgekeurd. Het extern rioolbeheer door Pidpa/Aquafin gaat in vanaf 1/1/2023. Hierdoor wordt ondermeer extra ondersteuning gegeven voor het behalen van de reductiedoelstellingen in het kader van de Europese kaderrichtlijn water.

In zitting van 3/04/2023 heeft het college van burgemeester en schepenen de aanpassing aan het financiële plan HidroSan (versie 29/03/2023) voor het jaar 2023 goedgekeurd. Dit heeft geen negatieve invloed op de reeds voorziene rioleringsgerelateerde investeringsbudgetten voor 2023. Bij een volgende aanpassing in voorbereiding van 2024 van het financieel plan dringt een bijstelling van de investeringsplanning zich op om de autofinancieringsmarge niet onder druk te zetten.

De gemeenteraad heeft in zitting van 27/11/2023 volgende reglementen goedgekeurd:

- subsidiereglement voor private afkoppelingswerken
- stedelijk rioleringsreglement
- belastingsreglement niet optimaal afkoppelen
- 01/04/SAP/01/25 Volmolen (Bril-Kattenstraat-Kloosterstraat-Deensestraat-Volmolenstraat)

Startdatum

01-01-2020

Einddatum

31-12-2028

Stand van zaken (status)

Stand van zaken (toelichting)

Het projectgebied is uitgebreid met de Werf. Omwille van de fietsveiligheid heeft het college van burgemeester en schepenen beslist om het project Huibrechtstraat - Kon. Albertstraat te behouden binnen het huidige MJP en voorrang te geven op het project Volmolenstraat.

Het vooropgestelde resultaat zal niet kunnen gehaald worden.

In zitting van 2/10/2023 heeft het college van burgemeester en schepenen beslist om de uitvoering van het project te verplaatsen naar het volgende MJP. De lopende ontwerpstudie blijft wel behouden in het huidige MJP om de uitvoering van de werken vanaf 2026 niet te vertragen.

- Op basis van het participatietraject (buurtboekje, bevraging, workshop) is een projectdefinitie geformuleerd.
- 27/06/2022: projectdefinitie voorgelegd aan het college van burgemeester en schepenen. Deze definitie wordt gehanteerd als basis voor het voorontwerp.
- 29/08/2022: college van burgemeester en schepenen keurt de heraanleg van de Werf samen met de heraanleg van de Volmolenstraat goed binnen de huidige legislatuur.
- 19/09/2022 : overlegvergadering voor opstart van de voorontwerpfase.
- 09/12/2022: het schetsontwerp werd ingediend en voor pré-advies doorgestuurd.
- 15/02/2023: het schetsontwerp werd voorgesteld aan de buurt.
- 22/05/2023: college van burgemeester en schepenen neemt kennis van het uitgebreide proefsleuvenonderzoek in kader van opmaak rioleringsontwerp.
- 01/04/SAP/02/01 Inrichting landschapspark Pallieterland

Om de leefkwaliteit in en rond onze stad te vergroten worden verschillende natuurkerngebieden met elkaar verbonden tot 1 groot landschapspark.

Startdatum

01-01-2020

Einddatum

31-12-2025

Stand van zaken (status)

Stand van zaken (toelichting)

Het vooropgestelde resultaat zal niet kunnen gehaald worden doordat vergunningsplichtige werken pas kunnen aangevraagd worden na goedkeuring GRUP Beneden-Nete Lier.

- 20/06/2022: college van burgemeester en schepenen hecht goedkeuring aan het proces-verbaal van voorlopige oplevering buurtmoestuin en hondenspeelweide.
- De herprofilering van de grachten en beperkte aanleg van halfverharding zijn uitgevoerd.
- De infoborden, picknickbanken en grondwaterpompen zijn geplaatst.
- 01/04/SAP/02/02 Aanplanting nieuwe bomen en struiken

Tegen 2025 planten we 10.000 extra bomen en struiken aan op Liers grondgebied.

Startdatum

01-01-2020

Einddatum

31-12-2025

Stand van zaken (status)

Stand van zaken (toelichting)

Het vooropgestelde resultaat zal kunnen gehaald worden.

2022:

- 17/01/2022: de bomenbalans voor 2021 werd voorgelegd aan het college van burgemeester en schepenen en bedraagt 3.737 (met inbegrip van klimaatbomenactie)
- De klimaatbomenactie
  - In 2020 kon de actie "2020 Klimaatbomen" niet plaatsvinden o.w.v. de Covid-19 pandemie. De actie werd verschoven naar 2021.
  - Tot 15/9/2021 konden bewoners van Lier een bestelling plaatsen. Op 20, 27 en 28 november konden ze hun klimaatboom of -heester ophalen.
  - In totaal zijn hierdoor 2.609 bomen geplant in particuliere tuinen.
- Aanplant van extra bomen :
  - op de site Campus Louis Zimmer;
  - nieuwe bomenrij langs het pad van de Binnennete;
  - in de Ros Beiaardstraat;

- op begraafplaats Beekstraat Koningshooikt;
- in de tuin van het stadsmuseum;
- in de verkaveling bij de Mimosalaan.
- 23/05/2022: het college van burgemeester en schepenen heeft kennis genomen van de aanplantingswerken op de begraafplaats Kloosterheide en Beekstraat.
- Op diverse wandellussen (Bunkerpad, Koningsbossenpad, Lammekespad en Stombaershoekpad) zijn, in samenwerking met Regionaal Landschap Rivierenland, extra bomen aangeplant.
- 05/12/2022: het vast bureau gaat akkoord met het bebossen van 5 percelen, in eigendom van het OCMW, in kader van bosuitbreiding. In samenspraak met de Bosgroep en de provincie Antwerpen wordt het stappenplan verder uitgewerkt. Er kunnen mogelijk 11.550 extra bomen geplant worden op deze manier.

2023:

- 27/03/2023 : de gemeenteraad heeft de samenwerkingsovereenkomst tussen de Bosgroep en de stad Lier betreffende de ondersteuning bij de bosuitbreiding op 3 locaties goedgekeurd.
- 3/04/2023: het college van burgemeester en schepenen keurt de aanplant van 131 inlandse eiken langs de ontsluitingsweg sportpark Hoge Velden goed.
- 12/06/2023: het college van burgemeester en schepenen keurt het ontwerp voor de heraanleg omgeving kerk Koningshooikt goed. Er worden een 5-tal nieuwe zuilvormige bomen aangeplant.
- 12/06/2023: het college van burgemeester en schepenen wijst het rooien van 23 bomen en het planten van 27 bomen in de Krokuslaan toe.
- 19/06/2023: het college van burgemeester en schepenen keurt de offertes voor het plantplan van de bebossingsprojecten goed.
- Erfgoedbeheersplan voor de stadsvesten :
  - 17/04/2023: het college van burgemeester en schepenen wijst de opdracht voor het aanplanten van 53 bomen op de Davids- en Begijnvest toe.
  - 18/09/2023: het college van burgemeester en schepenen wijst de opdracht voor het aanplanten van 33 bomen en aanplant bosplantsoen op Anton Bergmann- en Spuivest toe.
- 20/11/2023 : het college van burgemeester en schepenen verleent principiële goedkeuring, om in afwachting van de budgetbesprekingen, voorbereidingen te treffen voor de klimaatactie bomen en heesters 2024.
- 4/12/2023 : het college van burgemeester en schepenen keurt het lastenkohier, raming en opstarten procedure goed voor de klimaatactie 2024.

2024:

- 12/02/2024: het college van burgemeester en schepenen heeft kennis genomen van de stand van zaken van het aantal aangeplante bomen in 2023 (in totaal : 6.106 bomen).
- 16/03/2024: tijdens de klimaat(bomen)actie zijn 1.275 bomen, 793 heesters en 993 klimplanten uitgedeeld aan de Lierse burgers .
- eerste helft 2024 :
  - op de Mechelsesteenweg is een bos aangeplant met 600 heesters en 1.275 bomen.
  - aan het Fort van Lier is een bos aangeplant met 2.470 heesters en 5.270 bomen.
  - verspreid over het Lierse grondgebied zijn 30 straatbomen, 110 heesters en 90 vaste planten aangeplant.
- 4/11/2024 : het college van burgemeester en schepenen keurt de inboet van bomen, struiken en vaste planten voor het najaar 2024 (totaal 70 stuks) goed.
- 4/11/2024 : het vast bureau keurt de overdracht technisch beheer bossen van ANB aan ocmw Lier goed. Het technisch beheer wordt opgenomen door de bosploeg van de TUD.

2025:

- 10/03/2025: het college van burgemeester en schepenen heeft goedkeuring gehecht aan de offerte van de Bosgroep Antwerpse Gordel voor het bebossen van 2 percelen op Lachenen (3,55ha).
- 14/04/2025: het Vast Bureau heeft goedkeuring gehecht aan het omvormen van de bospercelen tot ecologische boscorridors onder de hoogspanningslijnen van Elia.
- 26/05/2025: de gemeenteraad heeft de samenwerkingsovereenkomst tussen de Bosgroep en de stad Lier betreffende de ondersteuning bij de bosuitbreiding op 2 locaties goedgekeurd.
- 3/11/2025: het college van burgemeester en schepenen heeft goedkeuring gehecht aan de offertes van de Bosgroep voor het bebossen van de percelen Lachenen (Pallieterland).
- 28/11/2025 : plantactie in bos Lachenen

